

TOJ TOMIRLAR YETISHMOVCHILIGIDA (YURAK ISHEMIK KASALLIGI) QON TOMIRLARNI KENGAYTIRUVCHI (VAZODILATATOR) DORILAR

Urganch Abu Ali Ibn Sino nomidagi
jamoat salomatligi texnikumi katta
o'qituvchisi Matyakubova Zebo
Yuldashboyevna

Annotatsiya: Ushbu maqolada toj tomirlar yetishmovchiligida (yurak ishemik kasalligi) qon tomirlarni kengaytiruvchi (vazodilatator) dorilar atroflicha tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: tomir, xolesterin, metabolik

Toj tomirlar yetishmovchiligida (yurak ishemik kasalligi) qon tomirlarni kengaytiruvchi (vazodilatator) dorilar (masalan, izosorbid dinitrat kabi nitratlar), qonni suyultiruvchi (antitrombotik), xolesterinni tushiruvchi, qon bosimini nazorat qiluvchi dorilar va aritmiyaga qarshi vositalar qo'llaniladi, shuningdek, metabolik preparatlar yordamida miokardning kislorodga bo'lgan ehtiyojini kamaytirish va qon oqimini yaxshilash maqsad qilinadi.

Qo'llaniladigan asosiy vositalar va dorilar:

1. Vazodilatatorlar (tomirlarni kengaytiruvchilar):

- Nitratlar: Izo-Mik kabi preparatlar yurakning toj tomirlarini kengaytiradi, qon bilan ta'minlanishni yaxshilaydi va miokardning kislorodga bo'lgan ehtiyojini kamaytiradi. Stenokardiya xurujlarini bartaraf etishga yordam beradi.

2. Qonni suyultiruvchi va tromb hosil bo'lishini oldini oluvchi dorilar:

- Antikoagulyantlar (qon ivishini sekinlashtiruvchilar) va antitrombotiklar (tromb hosil bo'lishini to'xtatuvchilar) qon quyulishini kamaytiradi va qon tomirlarda tromb hosil bo'lish xavfini oshirmaydi.

3. Xolesterinni pasaytiruvchi dorilar:

- Statins (atorvastatin, simvastatin va boshqalar) qon plazmasidagi "yomon" xolesterin darajasini pasaytirib, ateroskleroz rivojlanishini sekinlashtiradi.

4. Qon bosimini nazorat qiluvchi dorilar:

- Gipertoniya qarshi dorilar (beta-blokerlar, ACE ingibitorlari, kalsiy kanal blokatorlari) qon bosimini normallashtiradi, yurakning og'ir ishini yengillashtiradi.

5. Aritmiya qarshi moddalar:

- Aritmiya (yurak ritmining buzilishi) mavjud bo'lsa, novokainamid, xinidin kabi dorilar qo'llaniladi.

6. Metabolik preparatlar:

- Miokardning energiya almashinuvini yaxshilaydigan va kisloroddan samaraliroq foydalanishga yordam beradigan dorilar (masalan, trimetazidin).

7. Yurak yetishmovchiligi uchun dorilar:

- Yurak yetishmovchiligi belgilarini kamaytiruvchi diuretiklar (peshob haydovchilar) va boshqa kardiotonik vositalar.

Muhim Eslatma: Bu ma'lumotlar umumiy tavsiyalar bo'lib, toj tomirlar yetishmovchiligini davolash shifokor-kardiolog tomonidan individual tekshiruv asosida amalga oshirilishi shart. Har qanday dorini shifokor maslahatisiz qabul qilish xavfli bo'lishi mumkin.

Yurak-qon tomir tizimi kasalliklarini bartaraf etish uchun tabletkalarni qabul qilish faqat shifokor ko'rsatmasi bo'yicha amalga oshirilishi kerak. Boshqa tavsiyalardan quyidagilarni ta'kidlaymiz:

* Paketda ko'rsatilgan yoki mutaxassis tomonidan hisoblangan preparatni qo'llash bo'yicha ko'rsatmalarga amal qiling.

* Tabletkalarni har kuni bir vaqtning o'zida oling. Texnikalar orasida teng vaqt oralig'i bo'lishi kerak.

* Tavsiya etilgan dozadan oshmang. Bu katta muammolar bilan to'la. Ba'zi faol moddalar ko'p miqdorda yurakni og'irlashtiradi.

• Agar siz tabletkani olishni unutgan bo'lsangiz, uni iloji boricha tezroq oling, ammo keyingi dozani qabul qilish vaqti kelgan bo'lsa, unutilgan dozani o'tkazib yuboring va preparatni jadval bo'yicha qabul qilishni davom eting.

- * Shifokor bilan maslahatlashmasdan tabletkalarni qabul qilishni to'xtatmang. Siz asta-sekin kuchli yurak dori-darmonlarini qabul qilishni tugatishingiz kerak.
- * Agar sizda nojo'ya ta'sirlar yoki sog'liq muammolari bo'lsa, shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderingizga murojaat qiling.
- * Yurak tabletkalarini bolalar qo'li etmaydigan joyda saqlang. Tabletkalaringizni boshqa odamlar bilan baham ko'rmang.

Yurak tabletkalari turli xil yurak-qon tomir kasalliklarini davolash uchun samarali vositadir. Ular qon bosimini pasaytirishga, yurakning qon bilan ta'minlanishini yaxshilashga va asoratlar rivojlanishining oldini olishga yordam beradi. Biroq, bunday dorilarni qabul qilishni boshlashdan oldin, optimal dozani va qabul qilish rejimini aniqlash uchun shifokor bilan maslahatlashish kerak.

Xulosalar: yurak ishemik kasalligida qo'llaniladigan dori vositalarining doimiy ravishda taklif qilinishini ekspert baholari dori vositalarining savdo nomi va dori shakli, xalqaro patentlanmagan nomi, mavjud yoki yo'qligi (1–10 ball) shkala bo'yicha baholandi. 4 ta dori preparatlariga yuqori, 9 tasiga yaxshi, 15 tasiga o'rtacha, 13 tasiga past taklif bo'lishi aniqlandi. Xalqaro patentlanmagan nomlari bilan bisoprolol, perindopril, arginin metoprolol, verapamil, metoprolol, nifedipin, propranolol dori vositalariga past taklif bo'lgani uchun kelgusida farmasevtika bozoriga taklif qilish ishlarini jadallashtirish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.S.S.Azizova. Farmakologiya. Darslik. Toshkent. Yangi asr avlodi.2006
2. Фармакология. Тиббиёт институтлари талабалари учун дарслик. - Т.: Абу Али ибн Сино номидаги тиббиёт нашриёти, 2000. - 496 бет.
3. Фармакология · Muallif: Д.Харкевич · Resurs turi: Xorijiy adabiyotlar · Adabiyot turi: Darslik · Yili: 2017